

נתן לו מתנה בשווי העולה על שווי משי כורתו החודשית. כלל הוא, כשמת אדם, מרבים להשמיע דברים בשבתו. המיקרה של מרידור הוא יוצא מן הכלל: דברי השבח שנאמרו עליו באמת מגיעים לו.

היסטוריה

שלושה מי זוכר ?

לירושלמים ותיקים היה שבוע זה שי בווע של זכרונות על ירושלים שלפני 1948, בה היו 40 אלף תושבים ערבים עם 80 אלף יהודים.

את מסע הזכרונות החל קוליישראל, שי שיר, בראשית השבוע, במדורו החדש, היום לפני ארבעים שנה, את הידיעה מי אוקטובר 1926 על שחרורו של שייך נזאר מבית הסוהר. הוא נשפט על שהפריע לתפי לת יהודים ליד הכותל המערבי.

אהבת זכרים. הוסיקים זכרו כי גי בור הידיעה, בשמו המלא נזאר אבריסועוד, לא היה שייך. לכל היותר היה שייך אל שבאב, מין ראש כנופיית בניסובים.

אבל לא זאת הייתה התוכנית החשובה ביותר בקשר לנזאר, מורה ומשורר לעת מצוא; מעשן חשישי, שתיין, אוהב זכרים ושנאי יהודים 24 שעות ביממה.

נזאר, בן לאחת המשפחות המיוחסות ב ירושלים, שינה לפתע את עורו. אחר שי בילה תקופות מאסר לא קצרות על השתתפות פעילה במאורעות 1921 ו-1929 הפך לחסי של הנשיא הראשון של האוניברסיטה העברית, היהודי האמריקאי יהודה לייב מגנס, מייסד ברית שלום (בין יהודים לי ערבים).

תרומתו של נזאר לרעיון השלום השמי היתה השתתפות בעריכת הבטאון הערבי של הברית - אל-סלאם. בשעת הצורך לא היסס נזאר הגברתו, הישה את שכמו לי הפעלת מלגת הדפוס המיושנת, שהועדה בעזרת מנוף יי.

קלדת האם. רק שלא איש כנזאר יס יים את ימיו בהוצאת עיתונים לאור. בי אחד הלילות עצר אותו, ברחוב ירושלמי חשוק, מלצר סודאני אוהב זכרים והציע לו את שירותיו.

נזאר, שלא היה בפורמה, ביקש סליחה, הסכים כי הוא עייף וכי ברצונו לשוב לביתו לבדו. הסודאני נעלב, כיבד את נזאר בקלדת האם הערבית הידועה.

זאת הייתה הקללה האחרונה שהמלצר השמיעי. נזאר דקר אותו למוות בפגיונו, נתפס על-ידי פוסטרים בריטיים ונדון לי עשר שנות מאסר.

את תקופת המאסר בילה נזאר בליטוש לשונו העברית. הוא הרבה לקרוא את חיים נחמן ביאליק, והיה זה מראה שכיח בבית הסוהר הירושלמי המרכזי של שנות השלושים לראות את נזאר מתרוצץ בחצר, מהדק את אחד מכרכי ביאליק אל חזהו וזועק ביאליק, ביאליק. כמה אני אוהב אותך!

המנון הקרב. כשפרצה מלחמת 1948 שכה נזאר, שריצה בינתיים את עונשו, את מגנס ואת ביאליק, הציע את שירותיו לי לוחמים הערביים.

אלה סירבו לקבל לשורותיהם את הוקן המושחת, אך ניאותו לקבל את השיר שי חיבר כהמנון הקרב שלהם. היה זה השיר המשודר ביותר בחודשי 1948 הארוכים בי רדיו רמאללה ודמשק: חזי אל-סיף יקול (בערבית: תנו לחרב לדברי!).

משלוח מנות. לא תמיד דיברה הי חרב בין ערבים ויהודים. עובדה זאת צויי נה במסיבת אכלים שנערכה באמצע השבוע, ביום השלושים למותו של האופה הירו שלמי שלמה (חואגיה סאלומון) אנגיל.

אנגיל, שהתפרסם בירושלים בחלה הקלרי עה והגדולה שהיה מספק לעירייה, בכל מקרה של קבלת פני אורח חשוב בלחם מלח בשערי הבירה, היה בראשית ימיו סיטונאי מוון בשוק העיר העתיקה.

שם היה מיווד מאד עם עמיתיו הערי ביים, נהג לכבד אותם, במוצאי כל חגיפסת, במשלוח מנת מגנו פריכות.

הערבים לא מנו ידם בצלחת, השיבו לעמיתים היהודי, ביום החמק הראשון. מנה כנגד מנה: מגש גדוש פיתות טריות, חמי אה, גבינת צאן, זיתים ודבש.

פשיטת רגל. לא היה זה מגעו היחיד של אנגיל עם ערביי ירושלים. לפני שפנה לענף המוון היה אנגיל מורה בבית הספר

הכנסת

היוצא מן הכלל

איש לא שם לב לתקרית קטנה, שאירעה בעת ארוחת הערב החגיגית ביום תנוכת מישכן הכנסת: החיכ החרותי אליהו מרי דור, שישב ליד השולחן האחרון ושלא נגע באוכל, החזיר לפתע. הוא היוצא מן האולם, כשהוא נתמך משני צדדיו, מבלי שהדבר הורגש.

חבריו, שלא ראוהו מאז, השתתפו השביע בהלווייתו. **הזמור וידע.** החיכ הממושקף, שדמה בחיצוניותו לזאב לויבסנסקי, התבלט בכני סת - בה כיהן מאז 1959 - כלוחם אמין למען זכויות האזרח.

מלבד היותו אחד החיכים האהודים ביותר, הוכר גם כקורא קריאות ביניים מקצועי. הי תה בהן, בקריאות, תערובת של הזמור דק וידענות מרובה.

פרט מעניין: בשנה האחרונה, כשדנה הי כנסת בשאלות חוק ומשפט, הרבה מרידור (לשעבר וירז'ובלובסקי) להעלות שאלות תחוקתיות הקשורות בצואות. חבריו ידעי, כי עשה זאת בהשפעת ההכרה של המוח

ההולך וקרב. הוא עצמו לא ביטא הכרה זו מעולם, שמר את סוד מחלתו לעצמו. **מכלא לגלות.** הבית ירי הנלהב, נולד לפני 52 שנה בלנינגראד (אז פטרבורג), למד משפטים בווארשה, עלה לארץ ב-1936.

הוא שירת או בפלוגת הכותל של תנו עתו - פלוגה שהוקמה כדי לשמור על המתפללים היהודים ליד הכותל המערבי בי ירושלים העתיקה. כשלאו שלוש שנים לי עלייתו ארצה, נאסר על-ידי הבריטים ונכלא בעכו.

ככלא התכוון לבחינות שנדרשו ממש פסנים זרים, הובל באויקים לירושלים כדי להיבחן, הצליח בכחינות ונכלא שוב בבית הסוהר.

כששוחרר, חזר לפעילות מחתרתית, נעצר בשנית והוגלה לאריתריאה. ב-1946, אחרי גלות של שנתיים, יצא לחופשי, פיקד על האציל בירושלים ותיכנן בין השאר, את הי פיצוצים במשרדי הכולשת, מטה הכנסה ו העליה בעיר.

במלחמת תשי"ח שירת כטוראי בצה"ל, נפצע בקרב שיד גיארחה, איבד את עינו. למרות נכותו תבע ממפקדיו לשרת במיור איים, מהם שוחרר מרידור רק כשנבחר לכנסת.

כפינת הרחוב. לא רק במראה פניי דמה לויבסנסקי. הוא דמה לו גם בפני מיותו. את החגיגות הפך לעקרונ חיים, שי גבל לפעמים בדון קישוטיות. את עקרונותיו קיים בצורה האישית ביותר. לדוגמה: הוא

העליה בעיר. במלחמת תשי"ח שירת כטוראי בצה"ל, נפצע בקרב שיד גיארחה, איבד את עינו. למרות נכותו תבע ממפקדיו לשרת במיור איים, מהם שוחרר מרידור רק כשנבחר לכנסת.

כפינת הרחוב. לא רק במראה פניי דמה לויבסנסקי. הוא דמה לו גם בפני מיותו. את החגיגות הפך לעקרונ חיים, שי גבל לפעמים בדון קישוטיות. את עקרונותיו קיים בצורה האישית ביותר. לדוגמה: הוא

ח"כ מרידור בחינות באזיקים

לא רק סירב לקנות תוצרת גרמנית, אלא סירב אפילו לקבל הסעה במכונית גרמנית. הוא הייה גם מופת בחיי המשפחה התקינים שלו.

בכנסת לא רק שהקפיד להקדים שלום לפקידים ולעובדי השירותים, אלא שנהג גם להתעניין בבעיותיהם ולעזור, אם אפשר. בי משרדו נהג כבוד במתמחים, לא שכה לי העניק להם שי, עם סיום תקופת ההתמחות שלהם.

דוגמה אופיינית: פעם, כשניגש אחד המת מחים ממשרדו לבחינה, חיכה לו מרידור במשך שעה ארוכה בפנינת הרחוב, כשיצא

רסקו מציעה למכירה ב-תל-אביב

בין כביש הבטחון ודרך ההגנה

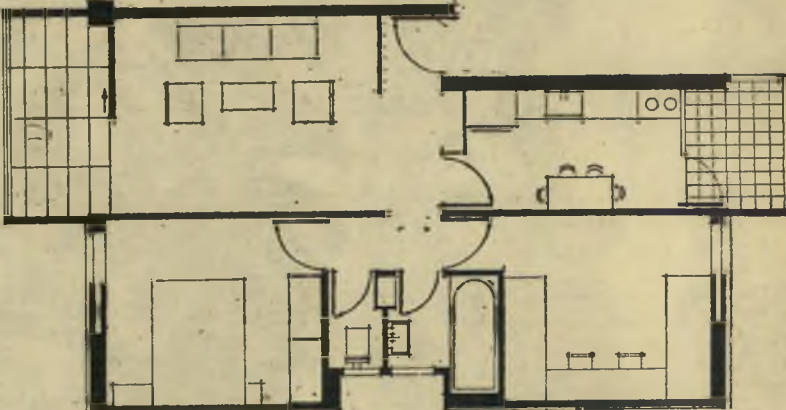
דירות בנות 3 חדרים (75 מ"ר)

במחיר החל מ- **24,500 ל"י**

עד לכניסה 10,000 ל"י בלבד, היתרה

במשכנתא לא צמודה

מספר הדירות המוצעות במסגרת הצעה זו מוגבל מראש.

לפנות: "רסקו", ת"א, מח' מכירות, רח' הר-סיני 1, טל. 622211

סכין במים
A KNIFE IN THE WATER!
בקרוב "בן-יהודה"
סרט טוב לקהל הטוב!

רצונך בגוף חסון ושרירי
לקבלת חוברת הסברה חיים פנה אל מכשירים לפיתוח הגוף ת.ד. 4915 תל-אביב

קורס לפקידות בירושלים
כיתה שנתית לכל המקצועות. - כתיבה במכונה - חודשי קורס פונדניצה, קצרות, אנגלית, פנסקנות:
ביה"ס "הפקיד", י. פורמן, בצלאל 18